

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

15 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, de către avocatul Babcinski Nelly în numele inculpatului Haraba Andrian, și de către inculpatul Frunze Vladislav, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2021 în cauza penală în privința lui,

Frunze Vladislav xxxxxxxxxxxx, născut la xxxxxxxxxxxx, domiciliat în xxxxxxxxxxxx,

Haraba Andrian xxxxxxxxxxxx, născut la xxxxxxxxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 13.05.2019 – 13.02.2020;

Instanța de apel: 31.03.2020 – 03.02.2021;

Instanța de recurs: 12.04.2021 – 15.11.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13 februarie 2020, **Frunze Vladislav** a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4), lit. d) Cod penal și în baza acestei Legi, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 12 (doisprezece) ani, în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții și de a exercita o activitate legată de circulația legală a drogurilor pe un termen de 5 (cinci) ani.

Conform art. art. 91, 85 alin. (1) Cod penal, prin adăugare în întregime a părții neexecutate a pedepsei de 2 (doi) ani, 1 (o) lună, 20 (douăzeci) zile, stabilită prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30.09.2014, i-a fost stabilită lui **Frunze Vladislav** pedeapsa definitivă cu închisoare pe un termen de 14 (paisprezece) ani 1 (o) lună și 20 (douăzeci) zile, în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții și de a exercita o activitate legată de circulația legală a drogurilor pe un termen de 5 (cinci) ani.

Haraba Andrian a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4), lit. d) Cod penal și în baza acestei Legi, i-a fost

stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 9 (nouă) ani în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții și de a exercita o activitate legată de circulația legală a drogurilor pe un termen de 5 (cinci) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Conform art. art. 91, 85 alin. (1) Cod penal, prin adăugare în întregime a părții neexecutate a pedepsei de 4 (patru) ani 11 (unsprezece) luni, stabilită prin sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 30.05.2013, i-a fost stabilită lui *Haraba Andrian* pedeapsa definitivă cu închisoare pe un termen de 13 (treisprezece) ani 11 (unsprezece) luni închisoare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții și de a exercita o activitate legată de circulația legală a drogurilor pe un termen de 5 (cinci) ani.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, *Frunze Vladislav*, în perioada anilor 2018 - 2019, prin înțelegere prealabilă și de comun acord cu Haraba Andrian, cât și alte persoane la moment neidentificate de către organul de urmărire penală, urmărind scopul obținerii de venit în rezultatul circulației ilegale a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, împărțind rolurile, neavând autorizația corespunzătoare, cu scop de înstrăinare, asigurau producerea și/sau procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea, distribuirea și punerea în circulație pe întreg teritoriul Republicii Moldova a drogurilor în proporții deosebit de mari.

În continuare conform înțelegerii prealabile și începând cu anul 2018, au dobândit ilegal pentru păstrare, expediere, transportare, distribuire și punerea în circulație cu scop de înstrăinare pe teritoriul mun. Chișinău, cât și în alte regiuni ale Republicii Moldova, droguri în proporții deosebit de mari, pe care cu intenție unică, până la data de 25.03.2019, prin intermediul altor persoane la moment neidentificate de către organul de urmărire penală, inclusiv a lui Frunze Vladislav și Haraba Andrian, le distribuiau pentru ulterioara realizare către consumatorii finali, cât și pentru ulterioara înstrăinare către alte persoane. Astfel, Frunze Vladislav, în vederea realizării scopului criminal comun, primea de la Haraba Andrian, droguri în proporții deosebit de mari pentru ulterioara realizare.

În așa mod, în perioada lunii februarie 2019, urmărind scopul comun și intenție unică de a obține beneficii în rezultatul realizării drogurilor, Frunze Vladislav, i-a transmis mijloace bănești lui Haraba Andrian, pentru care acesta i-a adus lui Frunze Vladislav, droguri și anume marihuană, în proporții deosebit de mari, care urma a fi comercializată către diferite persoane, cu obținerea pentru ambii a beneficiilor bănești. Prin urmare, întru realizarea în continuare a scopului infracțional urmărit, Frunze Vladislav, prin înțelegere prealabilă cu Haraba Andrian, a înstrăinat către diferite persoane substanță stupefiantă primită de la Haraba Andrian, inclusiv la 25.02.2019 acesta a realizat contra sumei de 2 000 lei, către investigatorul sub acoperire, în cadrul achiziției de control, un pachetel de polietilenă, în interiorul căruia se afla o masă vegetală uscată de culoare verde, care conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/-1-R-748 din 12.03.2019, reprezintă substanță stupefiantă marihuană, în cantitate de 61,2 grame (masă uscată), iar după aceasta din banii primiți ca urmare a înstrăinării acestor

droguri, Frunze Vladislav i-a transmis lui Haraba Andrian suma de 1000 lei.

De asemenea, urmărind același scop infracțional comun de a obține beneficii în rezultatul realizării drogurilor, Frunze Vladislav, inclusiv la 22.03.2019, a înstrăinat lui Guzun Aurel, substanță stupefiantă primită de la Haraba Andrian, și anume masă vegetală uscată care la 25.03.2019, a fost depistată și ridicată în cadrul efectuării percheziției corporale asupra lui Guzun Aurel și în automobilul acestuia de model „Skoda Superb” cu numerele de înmatriculare „” și care conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/-1-R-1210 din 03.04.2019 reprezintă substanță stupefiantă marihuană, în cantitate de 1,084 grame (masă uscată).

Concomitent, urmărind același scop infracțional de păstrare și ulterioara înstrăinare a drogurilor, până la 25.03.2019, Frunze Vladislav a păstrat la domiciliul său din mun. Chișinău, or. Cricova, str. Drumul Viilor nr. 1, în diferite locuri, droguri în proporții deosebit de mari, pe care anterior le-a primit de la membrii acestei grupări, inclusiv de la Haraba Andrian și anume acesta a păstrat în două cutii metalice, masă vegetală uscată, mărunțită, de culoare verde-cafenie, care conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/-1-R-1211 din 16.04.2019, reprezintă marihuană, care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante în cantitate de 239,05 grame (masă uscată), cât și semințe mature ale plantei de cannabis (cânepă) în cantitate de 254,54 grame, care au fost stabilite și ridicate în cadrul percheziției efectuate de către organul de urmărire penală în domiciliul respectiv.

Haraba Andrian, în perioada anilor 2018 - 2019, prin înțelegere prealabilă și de comun acord cu Frunze Vladislav, cât și alte persoane la moment neidentificate de către organul de urmărire penală, urmărind scopul obținerii de venit în rezultatul circulației ilegale a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, printr-o înțelegere prealabilă, împărțind rolurile, neavând autorizația corespunzătoare, cu scop de înstrăinare, asigurau producerea și/sau procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea, distribuirea și punerea în circulație pe întreg teritoriul Republicii Moldova a drogurilor în proporții deosebit de mari.

În continuare, conform înțelegerii prealabile și începând cu anul 2018, au dobândit ilegal pentru păstrare, expediere, transportare, distribuire și punerea în circulație cu scop de înstrăinare pe teritoriul mun. Chișinău, cât și în alte regiuni ale Republicii Moldova, droguri în proporții deosebit de mari, pe care cu intenție unică, până la data de 25.03.2019, prin intermediul lui Frunze Vladislav și Haraba Andrian, le distribuiau pentru ulterioara realizare către consumatorii finali, cât și pentru ulterioara înstrăinare către alte persoane.

Astfel, Frunze Vladislav, în vederea realizării scopului criminal comun, primea de la alte persoane nestabilite la moment de către organul de urmărire penală, inclusiv și de la Haraba Andrian, droguri în proporții deosebit de mari pentru ulterioara realizare.

În așa mod, în perioada lunii februarie 2019, urmărind scopul comun și intenție unică de a obține beneficii în rezultatul realizării drogurilor, Frunze Vladislav, i-a transmis mijloace bănești lui Haraba Andrian, pentru care acesta i-a adus lui Frunze Vladislav, droguri și anume marihuană, în proporții deosebit

de mari, care urma a fi comercializată către diferite persoane, cu obținerea pentru ambii a beneficiilor bănești.

Prin urmare, întru realizarea în continuare a scopului infracțional urmărit, Frunze Vladislav, prin înțelegere prealabilă cu Haraba Andrian, a înstrăinat către diferite persoane substanță stupefiantă primită de la Haraba Andrian, inclusiv la 25.02.2019 acesta a realizat contra sumei de 2 000 lei, către investigatorul sub acoperire, în cadrul achiziției de control, un pachetel de polietilenă, în interiorul căruia se afla o masă vegetală uscată de culoare verde, care conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/-1-R-748 din 12.03.2019, reprezintă substanță stupefiantă marihuană, în cantitate de 61,2 grame (masă uscată), iar după aceasta din banii primiți ca urmare a înstrăinării acestor droguri, Frunze Vladislav i-a transmis lui Haraba Andrian suma de 1 000 lei.

De asemenea, urmărind același scop infracțional comun de a obține beneficii în rezultatul realizării drogurilor, Frunze Vladislav, inclusiv la 22.03.2019, a înstrăinat lui Guzun Aurel, substanță stupefiantă primită de la Haraba Andrian, și anume masă vegetală uscată care la 25.03.2019, a fost depistată și ridicată în cadrul efectuării percheziției corporale asupra lui Guzun Aurel și în automobilul acestuia de model „Skoda Superb”, cu numerele de înmatriculare „” și care conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/-1-R-1210 din 03.04.2019 reprezintă substanță stupefiantă marihuană, în cantitate de 1,084 grame (masă uscată).

Concomitent, urmărind același scop infracțional de păstrare și ulterioara înstrăinare a drogurilor, până la 25.03.2019, Frunze Vladislav a păstrat la domiciliul său din mun. xxxxxxxxx, în diferite locuri, droguri în proporții deosebit de mari, pe care anterior le-a primit de la membrii acestei grupări, inclusiv de la Haraba Andrian și anume acesta a păstrat în două cutii metalice, masă vegetală uscată, mărunțită, de culoare verde-cafenie, care conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/-1-R-1211 din 16.04.2019, reprezintă marihuană, care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante în cantitate de 239,05 grame (masă uscată), cât și semințe mature ale plantei de cannabis (cânepă) în cantitate de 254, 54 grame, care au fost stabilite și ridicate în cadrul percheziției efectuate de către organul de urmărire penală în domiciliul respectiv.

Acțiunile lui Frunze Vladislav și Haraba Andrian, au fost încadrate juridic conform art.217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal - producerea, procurarea, păstrarea, transportarea, distribuirea și alte operațiuni ilegale cu droguri, săvârșite în scop de înstrăinare, în proporții deosebit de mari, reieșind din următoarele considerente.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către:

- avocatul Ulinici Mariana în numele inculpatului Haraba Andrian prin care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul Haraba Andrian învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4), lit. b), d) Cod penal să fie achitat.

- inculpatul Frunze Vladislav prin care a solicitat casarea sentinței, cu

pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care a recunoaște lipsa calității de complice a lui Haraba Andrian, restituirea telefonului mobil de model „MI” predat benevol și stabilirea unei pedepse mai blânde.

- avocatul Musteață Sergiu în numele inculpatului Frunze Vladislav prin care a solicitat casarea sentinței în partea individualizării pedepsei și pronunțarea unei noi sentințe în această parte.

- avocatul Babcsinschi Nelly în numele inculpatului Haraba Andrian prin care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul Haraba Andrian învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4), lit. b), d) Cod penal să fie achitat.

3.1 În motivarea apelului, avocatul Ulinici Mariana a invocat că:

- în ședința de judecată inculpatul Frunze Vladislav a confirmat faptul că Haraba Andrian nu are nici o tangență la infracțiunea imputată lui și fiind audiat în calitate de învinuit la data de 13 aprilie 2019, a dat declarații contra lui Haraba Adrian, doar pentru a-l proteja pe fiul său Matei, care era și el implicat în careva acțiuni ilegale. În instanța de judecată, fiind audiat Frunze Vladislav a confirmat acest fapt;

- fiind audiat în ședința de judecată la data de 02 iulie 2019, martorul Andropov Ion, agentul sub acoperire, de asemenea a susținut că pe Haraba Andrian nu-l cunoaște și nu a auzit despre el, îl cunoaște doar pe Frunze Vladislav;

- din convorbirile telefonice, f.d. 62-101, se vede că careva tangențe la cauza intentată împotriva lui Haraba Andrian, conform prevederilor art. 217¹ alin. (4) Cod penal, lipsesc, el nu cunoștea despre acțiunile lui Frunze Vladislav;

- neglijând principiul nevinovăției se conchide că instanța de judecată și organul de urmărire penală recurgând la abuz de drept, fără a individualiza persoana învinuitului, elementele de fapt în care este învinuit Haraba Andrian l-au privat în mod arbitrar de libertate, în calitate de pedeapsă și mijloc de exercitare a presiunilor, în scopul de a îl supune necondiționat voinței organului de urmărire penală. De la intentarea urmăririi penale, apărarea a considerat inoportună aflarea lui în detenție, din lipsa a careva probe pertinente care ar vorbi despre implicarea lui în acțiunile infracționale;

- acuzatorul de stat a calificat acțiunile inculpatului ca înstrăinarea substanțelor narcotice în proporții deosebit de mari de un grup criminal organizat, în baza art. 217¹ alin. (4) Cod penal;

- în urma cercetării materialelor cauzei penale, nici un act procesual nu indică că Haraba Andrian ar fi săvârșit infracțiunea imputată. Nu s-au efectuat confruntări sau alte acțiuni procesuale care ar dovedi vinovăția, cu excepția recunoașterii în calitate de bănuit și învinuit. Nici o probă din dosarul penal nu indică că Haraba Andrian a săvârșit infracțiunea, însă cauza penală se transmite în instanța de judecată; -din analiza probelor enunțate, se observă cu „ochiul neînarmat” că Haraba Andrian nu a comis infracțiunea. În susținerea poziției se invocă următoarele probe: declarațiile martorului Andropov, declarațiile

inculpatului Frunze Vladislav, care prin contrazicerile sale vorbesc despre nevinovăția lui Haraba Andrian;

- consideră că învinuirea adusă inculpatului nu s-a confirmat, iar o sentință de condamnare nu poate fi emisă doar din declarațiile inculpatului Frunze Vladislav, care a confirmat în ședința de judecată că a fost supus presiunilor la acel moment.

3.2 În motivarea apelului, inculpatul Frunze Vladislav a invocat că:

- recunoaște consumul personal de marihuană naturală, înstrăinarea către un cerc restrâns de prieteni, păstrarea la domiciliu a marihuanei, pe care a predat-o de bună-voie;

- a fost condamnat în baza unui dosar penal intentat abuziv de către procuror;

- la calcularea termenului de pedeapsă, instanța de judecată s-a condus de art. 85 alin. (1) și art. 91 Cod penal, întrucât anterior a fost condamnat ilegal de către Curtea de Apel Chișinău la data de 30.09.2014. Acestei condamnări (din 30.09.2014) a precedat depășirea atribuțiilor de serviciu de către Procuratura Criuleni, prin care i-a fost prezentată calitatea de învinuit, cu încălcarea abuzivă al art. 63 alin. (3) Cod de procedură penală;

- prima instanță absolut nefondat l-a recunoscut în calitate de complice pe cet. Haraba Andrian;

- prima instanță a admis proba – declarațiile martorului sub acoperire în mod neîntemeiat, întrucât lipsa de relevanță a acestora a demonstrat-o personal, bazându-se pe declarațiile false (evident demonstrate primei instanțe) ale martorului;

- prima instanță în recunoașterea calității de complice a lui Haraba Andrian s-a condus de proba interpelărilor telefonice, care au fost prezentate de acuzator incomplet și selectiv. Tot aici, prima instanță s-a condus de declarațiile inculpatului Frunze V. date la faza urmăririi penale împotriva lui Haraba Andrian, despre care a declarat instanței că le-a făcut sub presiune psihologică și șantajat de către colaboratorii INP;

- deși, nu a încheiat de iure, acordul de recunoaștere a vinovăției, de facto, nu a ascuns și a recunoscut săvârșirea, sau mai bine zis, consumul personal, păstrarea, depozitarea și înstrăinarea marihuanei, instanța de fond nu s-a condus de aceste împrejurări, stabilindu-i pedeapsa depășită de 14 ani 1 lună și 20 zile. Acordul de recunoaștere a vinovăției propus de către instanța de fond nu a putut să-l accepte din considerentul că acuzarea în temeiul lit. b), d) alin. (4) art. 217¹ Cod penal nu reflectă adevărata imagine săvârșită de el, întrucât de fapt nu făcea altceva decât întreținerea și aprovizionarea unui cerc restrâns de persoane cu marihuană în scopul ca aceștia din motivul deficitului de marihuană să nu cumva să se aprovizioneze cu alte tipuri de stupefiante chimice și nocive, pe care actualmente sunt prezente în abundență pe teritoriul RM și pe care personal le detestă împreună cu consumatorii acestor substanțe. De aceea, consideră că, deși instanța de judecată a înlăturat în sentința emisă lit. b) alin. (4) art. 217¹ Cod penal și acuzându-l în temeiul aceluiași articol (odată ce nu a recalificat învinuirea) ar fi putut stabili o pedeapsă mai blândă luând în considerație

recunoașterea în totalitate a faptelor sale, indicarea surselor, indicarea persoanelor și altor împrejurări de fapt despre care nu cunoștea nici acuizarea;

- reieșind din declarațiile sale făcute în ședința de judecată este evidentă prezența autodenunțării, predarea benevolă, indicarea surselor și contribuția personală activă în dezvăluirea tabloului activității sale;

- consideră depășită recunoașterea ca corp delict a telefonului mobil personal de model „MI” care nu a fost ridicat de la el în timpul percheziției (după cum este indicat în sentința de acuzare la pag. 24), dar l-a prezentat benevol și a semnat acordul benevol de a fi examinat acesta. Iar, trecerea forțată și gratuită a acestuia în venitul statului o consideră absolut ilegală, deoarece telefonul acesta nu este rezultat din veniturile ilicite și nici acuizarea nu a prezentat probe în favoarea acestei împrejurări. Prezentul telefon mobil este produsul unui contract perfect legal de vânzare-cumpărare în rate din 17.04.2018, între compania „Unite” și mama sa, Litvinviuc Natalia, care până la momentul dat încă se achită, fapt demonstrat prin plățile lunare efectuate până în prezent, precum și prin prezența propriu-zisă a contractului sus-menționat.

3.3 În motivarea apelului, avocatul Musteață Sergiu a invocat că:

- acordând inculpatului dreptul a contesta sentința și în partea vinovăției sau calificării faptei, consideră că termenul pedepsei stabilit prin sentința primei instanței este unul prea aspru și există circumstanțe de a aplica o pedeapsă mai blândă, mai ales că merge vorba de o plantă nu atât de periculoasă, legalizată pentru consum în scop recreativ în multe state. Dezbaterile privind caracterul inofensiv al marihuanei continuă și în prezent. Chiar și Curtea Constituțională, în Decizia pentru controlul constituționalității unor prevederi din articolul 85 alin. (1) din Codul Contravențional (consumul de marihuana în lipsa prescripției medicului), precizează că-și rezervă posibilitatea de a-și dezvolta jurisprudența printr-o nouă abordare, în eventualitatea în care va exista un consens medical și juridic european în materie, adică admite că această plantă nu este atât de periculoasă;

- consideră că instanța de judecată avea temei de a stabili echitabil o pedeapsă mai blândă inculpatului, ținând cont de prevederile art. 75 Cod penal. Gravitatea faptei, datorită caracterului mai puțin periculos al plantei depistate la inculpat, lipsa implicării inculpatului în circulația unor altor droguri într-adevăr periculoase, personalitatea inculpatului care are familie, copii, era angajat în câmpul muncii și ducea un mod de viață obișnuit sunt circumstanțe care pot fi luate în considerație la aplicarea unei pedepse mai blânde. Termenul pedepsei de 12 ani închisoare nu este rațional în situația marihuanei. Este rațional ca pentru circulația marihuanei, care prezintă un pericol social mai mic, să fie stabilită și o pedeapsă mai blândă.

3.4 În motivarea apelului, avocatul Babcsinchi Nelly a invocat că:

- fiind audiat în calitate de martor investigatorul sub acoperire, căruia i s-a atribuit datele cifrate Andropov Ion, a declarat că până la acest caz, l-a cunoscut pe Frunze Vladislav, însă pe Haraba Andrian, nu l-a cunoscut. Nu a auzit niciodată de numele Haraba Andrian. A mai declarat că nu i-a comunicat lui Frunze Vladislav, de unde are numărul lui. Vizual, îl cunoaște de mai mult timp

pe Frunze Vladislav și îl considera ca fiind un băiat, care nu se ocupă cu așa ceva. Când a fost întrebat de către polițiști, dacă cunoaște că Frunze Vladislav vinde substanțe narcotice, a spus că nu poate fi așa ceva, nu credea, la care i s-a spus că ulterior o să se încredințeze de cele spuse de ei;

- consideră că din aceste declarații rezultă o concluzie mai aproape de adevăr decât deducțiile instanței de judecată, care pe lângă faptul că nu corespund circumstanțelor de fapt, au fost interpretate în defavoarea inculpatului și contravin normelor procesual penale;

- atât instanța de judecată cât și partea acuzării, s-au bazat mai mult pe relația dintre inculpați, fără a scoate în evidență așa cum ține de obligația învinuirii, a segmentului în care inculpatul Haraba Andrian își realizează latura obiectivă;

- consideră că instanța trebuia să-și manifeste rolul activ la aflarea adevărului, astfel încât careva date concrete sau mijloace de probă ridicate direct de la Haraba Andrian nu au fost, acesta doar fiind recunoscut vinovat în baza unor convorbiri telefonice selectate de acuzare în modul cel mai convenabil acestuia;

- prin examinarea întregului probatoriu administrat de instanța de judecată, aceasta își motivează sentința de condamnare, pe două probe impertinente, care nu rezultă absolut nici o circumstanță din cauza dată și care nu demonstrează implicarea inculpatului sau legătura acestuia la comiterea infracțiunii;

- instanța își asumă acest angajament de a „deduce”, în lipsa unor date sau a unui nume, că este vorba despre careva informații ce scot la iveală vinovăția inculpatului;

- sentința primei instanțe o consideră neîntemeiată, din cumulul de probe administrate nu a fost dovedit faptul păstrării și înstrăinării nemijlocit de către inculpatul Haraba Andrian;

- prima instanță a constatat că inculpatul primea sume de bani nemijlocit pentru activitatea infracțională. Prima instanță nu a constatat rolul activ al inculpatului: realizarea acțiunilor descrise și incriminate;

- pentru pronunțarea sentinței, instanța a administrat un șir de procese-verbale și alte acte procesuale care se referă mai mult la legalitatea acțiunilor de anchetă, iar vinovăția lui Haraba Andrian nu este dovedită, ultimul nu și-a recunoscut vina în procesul examinării cauzei în instanța de fond;

- declarațiile martorului (agentului sub acoperire) nu conțin nici o informație despre implicarea sau măcar existența lui Haraba Andrian;

- toate acțiunile care sunt legate nemijlocit de așa-zisa achiziționare/înstrăinare de la inculpat a substanțelor narcotice nu s-au dovedit nici printr-un mijloc de probă;

- faptele declarate de inculpat în procesul audierii și-au găsit o confirmare totală și coroborează cu probele anexate la materialele cauzei, toate circumstanțele cauzei având o urmare logică: în urma cercetărilor judecătorești s-a stabilit cu certitudine că Frunze Vladislav de la care au fost ridicate majoritatea mijloacelor de probe inclusiv substanțele narcotice, care având relație destul de

bună cu Haraba Andrian, au devenit favorabile pentru calificarea în baza art. 217¹ alin. (4), lit. d) Cod penal;

- inculpatul nu neagă primirea banilor de la Frunze Vladislav, însă acești bani aveau o altă destinație, deoarece inculpatul împreună cu Frunze Vladislav, aveau o înțelegere comună care s-a dovedit prin convorbirea telefonică, ca ultimul să-l ajute pe Haraba Andrian cu o sumă de bani fiind vorba de un împrumut pentru repararea automobilului;

- reieșind din probele administrate în urma cercetării cauzei, vina lui Haraba Andrian nu este demonstrată, iar faptele dovedite prin intermediul investigatorului sub acoperire nu au o careva putere juridică și nu sunt confirmate;

- sentința este bazată în exclusivitate doar pe probele obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații, care de altfel sub nicio formă nu demonstrează vinovăția inculpatului. În momentul reținerii la inculpat nu au fost găsite careva substanțe narcotice, mijloace financiare provenite din vânzarea drogurilor și nici alte obiecte interzise, astfel probele din dosar nu confirmă vinovăția inculpatului Haraba Andrian în comiterea infracțiunii imputate, deoarece martorii acușării, colaboratorii Secției Antidrog din cadrul MAI, ce au investigat cazul, bazează învinuirea doar pe presupuneri și doar o nouă reapreciere a probelor în modul corespunzător, care poate fi efectuată de instanța de apel, va demonstra cu certitudine nevinovăția inculpatului în comiterea fetei incriminate.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău, din 03 februarie 2021, apelurile declarate de avocatul Ulinici Mariana în numele inculpatului Haraba Andrian, de către avocatul Musteață Sergiu în numele inculpatului Frunze Vladislav, de către inculpatul Frunze Vladislav, apelul suplimentar declarat de către avocatul Babcsinschi Nelly în numele inculpatului Haraba Andrian au fost respinse ca fiind nefondate, și menținută sentința fără modificări.

În temeiul cu art. 385 alin. (5) Cod procedură penală, pedeapsa definitivă aplicată prin sentință lui Haraba Andrian a fost redusă cu 233 (două sute treizeci și trei) zile, pentru perioada deținerii lui Haraba Andrian în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău, în calitate de prevenit, în perioada de la 26.03.2019 până la 13.02.2020, pentru încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

4.1 Instanța de apel cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile părților date în ședința de judecată și probele administrate, a constatat că prima instanță corect a încadrat acțiunile inculpaților Frunze Vladislav și Haraba Andrian în baza art. 217¹ alin. (4), lit. d) Cod penal - producerea, procurarea, păstrarea, transportarea, distribuirea și alte operațiuni ilegale cu droguri, săvârșite în scop de înstrăinare, în proporții deosebit de mari.

În contextul aprecierii conținutului probelor administrate la dosar, instanța de apel a respins ca fiind nefondate solicitările de apel formulate de inculpatul Frunze Vladislav referitor la excluderea calității de complice a lui Haraba

Andrian la comiterea infracțiunii incriminate și solicitările de apel formulate de avocatul Ulinici Mariana în numele inculpatului Haraba Andrian și suplimentar de avocatul Babcsinschi Nelly privind pronunțarea unei sentințe de achitare în privința inculpatului Haraba Andrian, deoarece vinovăția inculpatului Haraba Andrian în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4), lit. d) Cod penal a fost dovedită integral, în cele din urmă, nefiind stabilit nici un temei de pronunțare a unei sentințe de achitare în conformitate cu art. 390 Cod procedură penală.

Instanța de apel a reținut că, fapta inculpaților, manifestată prin păstrarea de droguri în proporții deosebit de mari, săvârșită în scop de înstrăinare, precum și înstrăinarea ilegală de droguri, săvârșită în proporții deosebit de mari, se încadrează în latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4), lit. d) Cod penal, care a fost demonstrat integral prin cumulul de probe administrate și cercetate în ședința de judecată.

La individualizarea pedepsei penale în privința inculpaților, prima instanță a avut în vedere criteriile generale de individualizare prevăzute de art. 75 Cod penal, au fost respectate limitele de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea incriminată - art. 217¹ alin. (4), lit. d) Cod penal.

Cu referire la argumentele inculpatului Frunze Vladislav în ceea ce privește restituirea telefonului mobil de model „MI” predat benevol, instanța de apel a reținut că, în temeiul art. 106 alin. (2), lit. a) și b) Cod penal, prima instanță corect a dispus de a fi trecut forțat și gratuit în venitul statului.

La data de 02 februarie 2021 a fost înregistrată cererea depusă de inculpatul Haraba Andrian privind arestul preventiv și condițiile de detenție care afectează grav drepturile prevenitului.

Din materialele cauzei penale, instanța de apel a stabilit că inculpatul Haraba Andrian s-a aflat în condiții de detenție provizorie contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în perioada 26.03.2019-13.02.2020 (data pronunțării sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani).

În temeiul art. 385 alin. (5) Cod procedură penală, instanța de apel a decis ca pedeapsa definitivă aplicată lui Haraba Andrian prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 13 februarie 2020 să fie redusă cu 233 (două sute treizeci și trei) zile, pentru încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale din perioada 26.03.2019-13.02.2020.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

- procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, prin care invocând incidența *pct. 6) și 10)* a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei în partea aplicării mecanismului compensatoriu de reducere a pedepsei prevăzut la art.385 alin.(5) Cod de procedură penală în privința inculpatului Haraba Andrian, cu menținerea sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 13 februarie 2020.

- avocatul Babcsinschi Nelly în numele inculpatului Haraba Andrian, prin care invocând incidența *pct. 6) și 10)* a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de

procedură penală, a solicitat casarea deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

- inculpatul Frunze Vladislav prin care invocând incidența dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

5.1 În susținerea recursului procurorul invocă:

- instanța de apel greșit a procedat la examinarea unei chestiuni care nu era de competența sa, în speță referindu-se la aplicarea mecanismului compensatoriu de reducere a pedepsei;

- instanța de apel a constatat o singură încălcare a drepturilor inculpatului Haraba Andrian privind condițiile de detenție și anume, deținerea acestuia cu încălcarea normei spațiului locativ de 4 m² prevăzută de Codul de executare.

- deși instanța de apel, s-a bazat pe constatările unor inspecții efectuate la Penitenciarul nr.13 mun. Chișinău de către anumite organizații guvernamentale, neguvernamentale dar și pe jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului evocă împrejurări/circumstanțe calificate ca încălcare a drepturilor, libertăților și intereselor ocrotite de lege ale preveniților, nu constată incidența acestor circumstanțe și în prezenta speță;

- din actele cauzei penale rezultă că inculpatul Haraba Andrian, pe toată perioada deținerii sale în Penitenciarul nr.13 nu a obiectat personal sau prin intermediul unui apărător asupra condițiilor în care era deținut, nu a solicitat îmbunătățirea condițiilor respective și nu a contestat sentința din 13 februarie 2020 sub aspectul încălcării dreptului litigios;

- instanța de apel urma să țină cont de faptul că nu există date exacte din care ar rezulta că în perioada detenției prevenitului Haraba Andrian, celulele de detenție ar fi fost suprapopulate, or, în lipsa unor asemenea date, oricare observator independent poate considera pe temeuri rezonabile că un anumit număr de paturi nu au fost ocupate și respectiv că norma spațiului locativ a fost nu mai mică de 4 m² pentru fiecare deținut;

- partea acuzării obiectează asupra argumentului instanței de apel indicat la pct.6.2.4 al deciziei și reține că în lipsa unui raport întocmit de instituția penitenciară în care s-a aflat prevenitul Haraba Andrian, instanța de apel nu se putea pronunța referitor la condițiile de detenție a inculpatului;

- consideră nefondată concluzia instanței de apel potrivit căreia inculpatul Haraba Andrian ar fi fost deținut în perioada menționată în partea dispozitivă a deciziei recurate în Penitenciarul nr.13 mun. Chișinău în condiții care i-au încălcat demnitatea umană și că acestuia i-ar fi fost încălcate drepturile și interesele derivate din condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului;

- aplicând mecanismul compensatoriu calculând perioada compensată după formula prevăzută la art.385 alin.(5) Cod de procedură penală: două zile de închisoare pentru arest preventiv, instanța de apel a ignorat această formulă de calcul, reducându-i inculpatului Haraba Andrian pedeapsa cu 233 zile, în condițiile în care perioada deținerii respectivului în penitenciarul nr. 13 Chișinău

pînă la pronunțarea sentinței a constituit 325 zile;

- rapoartele forurilor naționale, internaționale și deciziile Curții Europene a Drepturilor Omului prin care au fost constatate condiții improprii de deținere a preveniților în Penitenciarul nr.13 Chișinău invocate de către instanța de apel se referă la perioade anterioare deținerii inculpatului Haraba Andrian în instituția penitenciară respectivă, unele chiar de la începutul anilor 2000 și în contextul respectiv nu putea fi puse la baza concluziilor formulate, inclusiv din perspectiva faptului că în aceleași rapoarte sînt criticate condițiile de detenție nu în întreaga instituție penitenciară dar în unele celule ale penitenciarului aflate în subsolul acestuia.

5.2 În susținerea recursului avocatul Babcsinschi Nelly în numele inculpatului Haraba Adrian invocă:

- inculpatul Haraba Adrian a fost eliberat din detenție condiționat înainte de termen la data de 20.12.2018 și reținut pe cauza penală, la data de 26.03.2019. Fiind la libertate timp de 3 luni și 11 zile el este învinuit și condamnat pentru o perioadă “începând cu anul 2018” sau “în perioada anilor 2018 - 2019”, nu corespund realității și nu sunt veridice.

- prin procesul-verbal de percheziție la domiciliul lui Haraba Adrian nu s-a depistat nimic. Organul de urmărire penală, și nici instanțele de judecată nu au demonstrat faptul că Haraba Adrian a distribuit sau realizat substanțe narcotice și nicidecum nu se demonstrează intenția sau scopul lui Haraba Adrian de a realiza sau distribui substanțe narcotice;

- în cadrul examinării cauzei în prima instanță și în instanța de apel nu a fost audiat nici o persoană care ar declara că Haraba Adrian i-ar fi distribuit sau vândut vreun gram de substanță narcotică. Dar afirmațiile instanțelor de judecată precum că: Frunze Vladislav, prin înțelegere prealabilă cu Haraba Andrian, a înstrăinat către diferite persoane substanță stupefiantă primită de la Haraba Andrian..., nu pot sta la baza unei sentințe de condamnare, deoarece: scopul înstrăinării este prezent atunci când făptuitorul urmărește transmiterea substanțelor narcotice în posesia unei alte persoane, însă atât la urmărirea penală cât și în cadrul examinării cauzei în instanța de judecată, în instanța de apel careva probe în acest sens nu au fost prezentate de către acuzare;

- învinuirea lui Haraba Adrian este bazată doar pe declarațiile lui Frunze Vladislav, care ulterior s-a dezis de aceste declarații, motivând că a pus mai presus securitatea fiului, și a dat declarații împotriva lui Haraba Adrian, considerând că nu a procedat corect, bazându-se pe cercetarea judiciară echitabilă;

- atât instanța de judecată cât și partea acuzării, s-au bazat mai mult pe relația dintre inculpați, fără a scoate în evidență așa cum ține de obligația învinuirii, a segmentului în care inculpatul Haraba Andrian își realizează latura obiectivă;

- instanța de apel a reținut mijloace de probă doar pentru a cumula în decizia sa un număr mare de probe în favoarea învinuirii, ceea ce este inadmisibil în raport cu principiile de drept unanim recunoscute la desfășurarea unui proces penal legal și echitabil;

- consideră că instanța urma să-și manifeste rolul activ la aflarea adevărului, astfel încât careva date concrete sau mijloace de probă ridicate direct de la Haraba Andrian nu au fost, acesta doar fiind recunoscut vinovat în baza unor convorbiri telefonice selectate de acuzare în modul cel mai convenabil acestuia;

- din cumulul de probe administrate nu a fost dovedit faptul păstrării și înstrăinării nemijlocit de către inculpatul Haraba Andrian;

- instanțele au constatat că inculpatul primea sume de bani nemijlocit pentru activitatea infracțională, însă nu au constatat rolul activ al inculpatului în realizarea acțiunilor descrise și incriminate;

- reieșind din probele administrate în urma cercetării cauzei, vina lui Haraba Andrian nu este demonstrată, iar faptele dovedite prin intermediul investigatorului sub acoperire nu au o careva putere juridică și nu sunt confirmate;

- sentința este bazată în exclusivitate doar pe probele obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații, care de altfel sub nici o formă nu demonstrează vinovăția inculpatului. În momentul reținerii la inculpat nu au fost găsite careva substanțe narcotice, mijloace financiare provenite din vânzarea drogurilor și nici alte obiecte interzise, astfel probele din dosar nu confirmă vinovăția inculpatului Haraba Andrian în comiterea infracțiunii imputate, deoarece martorii acuzării, colaboratorii Secției Antidrog din cadrul MAI, ce au investigat cazul, bazează învinuirea doar pe presupuneri și doar o nouă reapreciere a probelor în modul corespunzător, care poate fi efectuată de instanța de apel, va demonstra cu certitudine nevinovăția inculpatului în fapta incriminată;

- instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor argumentelor invocate de partea apărării;

- perioada de detenție din 26.03.2019-13.02.2020 se calculează cu **323 zile**. Reieșind din prevederile art.385 alin.(5) instanța de apel era obligată să reducă în felul următor ($323 \times 2 = 646$ zile);

- consideră că soluția adoptată de instanța de apel contravine celor menționate supra și a avut loc o încălcare esențială a legii procesuale penale, fiind prezentă eroare de drept stipulată la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

5.3 În susținerea recursului inculpatul Frunze Vladislav invocă:

- faptei și acțiunilor lui s-a dat o apreciere și calificare greșită;

- nu a fost soluționat fondul apelului și nu s-a expus asupra tuturor motivelor expuse în apel.

6. Judecând recursurile declarate, pe baza materialului din dosarul cauzei și a motivelor invocate, Colegiul penal lărgit consideră că urmează a fi respinse ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de către avocatul Babcsinschi Nelly în numele inculpatului Haraba Andrian, și de către inculpatul Frunze Vladislav, și admis recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2021, în latura penală, în partea

soluționării chestiunii prevăzute de art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, în cauza penală privind-l pe Haraba Andrian, și dispune rejudecarea cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, din următoarele raționamente.

6.1 Cu referire la recursul ordinar declarat de către inculpatul **Frunze Vladislav**.

În conformitate cu art. 424 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă recursul și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală stipulează că judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Colegiul penal lărgit menționează că soluția respectivă se adoptă în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat).

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, termenul de atac cu recurs a deciziei instanței de apel este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Sub acest aspect se atestă că, potrivit materialelor dosarului, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la **03 februarie 2021**, în prezența procurorului, avocatului Babciński Nelly în numele inculpatului Haraba Andrian, avocatului Mustăță Sergiu în numele inculpatului **Frunze Vladislav**, inculpatului **Frunze Vladislav** și inculpatului Haraba Andrian, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată din instanța de apel (f.d. 62-66, vol. VII), fiind menționat că pronunțarea integrală a deciziei va avea loc la data de 03 martie 2021 (f.d. 66, vol. VII).

Tot din procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel din 03 martie 2021 (f.d. 66-67, vol. VII) se constată că, la data stabilită, în prezența procurorului, a fost pronunțată decizia motivată.

Tot din materialele dosarului se constată că copia deciziei motivate, a fost expediată inculpatului **Frunze Vladislav**, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere a deciziei motivate (f.d.126, vol. VII).

În continuare, Colegiul penal lărgit menționează că, inculpatul **Frunze Vladislav** a declarat recurs ordinar împotriva deciziei adoptate la caz, la data de **13 aprilie 2021**, fapt confirmat prin mențiunea despre dată de pe amprenta ștampilei Poșta Moldovei (f.d. 177, vol. VI), fapt prin care se atestă că acesta este declarat peste termenul prevăzut de lege.

Așadar, Colegiul specifică faptul că pentru inculpatul **Frunze Vladislav** termenul de atac prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, se calculează începând cu data de **04 martie 2021**, adică a doua zi după pronunțarea deciziei

motivate, ținând cont de dispozițiile art. 231 alin. (3), (5) Cod de procedură penală și expiră la **02 aprilie 2021**.

Prin urmare, recursul inculpatului **Frunze Vladislav** declarat la 13 aprilie 2021 nu se încadrează în termenul limită prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, fiind depus peste termenul de atac.

La acest capitol este de menționat că art. 422 Cod de procedură penală, nu prevede repunerea în termen a recursului ordinar, nici o altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate.

Tot în acest context, Colegiul penal lărgit menționează, că art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut și are un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

De asemenea, Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului/recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CtEDO pronunțată în cauza Ponomariov vs Ucraina (03 aprilie 2008) Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe noi descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

De asemenea, Colegiul reține și jurisprudența CEDO în hotărârea pronunțată în cauza Bodiu vs. Republica Moldova din 18 iunie 2019 (cererea nr. 7516/10), în care Curtea a statuat că admiterea cererii de recurs după o perioadă de timp considerabilă și în absența oricărei explicații plauzibile cu privire la motivul pentru care partea s-a aflat în imposibilitate de a se adresa mai devreme, s-a soldat cu ignorarea unui întreg proces judiciar, și în consecință s-a constatat încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6§1 CEDO.

Prin urmare, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Astfel, odată ce recursul ordinar al inculpatul Frunze Vladislav este declarat peste termen, urmează a fi respins ca inadmisibil.

6.1 *Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Babcsinschi Nelly în numele inculpatului Haraba Andrian, instanța de recurs ordinar, constată.*

Potrivit dispoziției art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

În conformitate cu art. 427 Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol.

Din cuprinsul recursului declarat se reține, că aceasta invocă ca temei de drept pct. **6) și 10)** din dispozițiile alin. (1) art. 427 Cod de procedură, care prevede că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când, *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, și când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

La acest capitol, făcând o analiză a criticilor expuse în recursul declarat de către Babcsinschi Nelly în numele inculpatului Haraba Andrian în raport cu textul deciziei atacate, prin prisma erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit constată, că eroarea de drept nominalizată de către recurent, nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc, că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

În acest context Colegiul penal lărgit menționează, că motivarea unei hotărâri reprezintă un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat în speță.

Analizând conținutul recursului declarat, Colegiul constată că apărarea critică modalitatea de apreciere a probelor de către instanța de apel, însă, cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează, că motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul

casării ca fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

Referitor la argumentul apărării precum că, *instanța de apel a reținut mijloace de probă doar pentru a cumula în decizia sa un număr mare de probe în favoarea învinuirii, ceea ce este inadmisibil în raport cu principiile de drept unanim recunoscute la desfășurarea unui proces penal legal și echitabil*, Colegiul penal lărgit reține că instanța de apel apreciind *declarațiile investigatorului sub acoperire, cărui i-au fost atribuite datele cifrate Andropov Ion, procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea convorbirilor, precum și de consemnare a măsurii speciale de investigații din 01.04.2019, cu anexele privind stenograma convorbirilor, întocmite ca urmare a interceptării și înregistrării comunicărilor, purtate în perioada 27.11.2018 - 01.04.2019, prin intermediul postului de telefonie mobilă cu numărul 068369523 și 060084439, utilizate de către Frunze Vladislav, procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor din 20.03.2019, precum și de consemnare a măsurii 27 speciale de investigații din 27.02.2019, cu anexă privind stenograma convorbirilor, procesul-verbal de consemnare a măsurii speciale de investigații achiziția de control din 25.02.2019 întocmite ca urmare a efectuării de către investigatorul sub acoperire a achiziției de control de la Frunze Vladislav la 25.02.2019, procesele-verbale de consemnare a măsurii speciale de investigații din 31.01.2019, 14.02.2019, 15.02.2019, 16.02.2019 și 19.02.2019 - urmărirea vizuală și documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, precum și localizarea și urmărirea prin sistemul de poziționare globală (GPS) și materialele anexă, întocmite ca urmare a efectuării măsurii respective în privința lui Frunze Vladislav, procesul-verbal de ridicare și examinare a obiectelor din 26.02.2019, raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/-1-R-748 din 12.03.2019, procesul-verbal de percheziție din 25.03.2019, raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/-1-R-1211 din 16.04.2019, procesul-verbal de percheziție din 25.03.2019, procesul-verbal de percheziție din 25.03.2019, raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/-1-R-1210 din 03.04.2019, procesul-verbal de cercetare și examinare din 09.04.2019”, prin prisma criteriilor prevăzute la art. 101 alin. (1) Cod procedură penală corect a constatat că inculpații Frunze Vladislav și Haraba Andrian, au săvârșit faptele ce se încadrează conform prevederilor art. 217¹ alin. (4), lit. d) Cod penal.*

Nu pot fi admise nici argumentele recursului cu referire la faptul că *probele din dosar nu confirmă vinovăția inculpatului Haraba Andrian în comiterea infracțiunii imputate, deoarece martorii acuzării, colaboratorii Secției Antidrog din cadrul MAI, ce au investigat cazul, bazează învinuirea doar pe presupuneri și doar o nouă reapreciere a probelor în modul corespunzător, care poate fi efectuată de instanța de apel, va demonstra cu certitudine nevinovăția inculpatului în fapta încriminată, or, prima instanță în conținutul hotărârii contestate a constatat și descris faptele inculpatului Haraba Andrian, a examinat toate probele din dosar și nu a dat prioritate celor în favoarea condamnării inculpatului Haraba Andrian, așa cum susține apărarea, însă le-a analizat în ansamblul lor prin coroborare, corect ajungând la concluzia că ele sunt suficiente pentru a fundamenta o acuzație penală în privința inculpatului Haraba Andrian de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹*

alin. (4), lit. d) Cod penal.

În acest sens Colegiul atestă, că instanța de apel la rândul său, la soluționarea cauzei în ordine de apel a ținut cont de prevederile art. art. 99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel întemeiat ajungând la concluzia menținerii sentinței primei instanțe.

Cu referire la criticile invocate de apărare sub aspectul că *nu au fost întrunite elementele infracțiunii, că Organul de urmărire penală, și nici instanțele de judecată nu au demonstrat faptul că Haraba Adrian a distribuit sau realizat substanțe narcotice și nicidecum nu se demonstrează intenția sau scopul lui Haraba Adrian de a realiza sau distribui substanțe narcotice, nu a fost dovedit faptul păstrării și înstrăinării nemijlocit de către inculpatul Haraba Andrian*, instanța de recurs ordinar menționează, că potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii prevăzute de norma penală.

Colegiul reține, că acest temei include cazurile când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Potrivit materialelor cauzei, prima instanță l-a recunoscut vinovat și condamnat pe inculpatul Haraba Andrian în vaza art. 217¹ alin. (4), lit. d) Cod Penal, *individualizată prin – producerea, procurarea, păstrarea, transportarea, distribuirea și punerea în circulație pe teritoriul Republicii Moldova a drogurilor în proporții deosebit de mari.*

La examinarea cauzei, instanța de apel a conchis, că prima instanță corect a stabilit situația de fapt și a încadrat acțiunile reținute în privința lui Haraba Andrian în vaza art. 217¹ alin. (4), lit. d) Cod Penal, or, prima instanță a dat o apreciere corectă probatoriului administrat în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității, motivându-și temeinic soluția în acest sens, soluție care este susținută pe deplin și de către instanța de recurs.

Astfel, în cazul în care instanțele de fond și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (Helle împotriva Finlandei, hotărârea din 19 decembrie 1997, § 60). Deși art. 6 alin. 1 CEDO, obligă instanțele să își motiveze hotărârile, el nu poate fi înțeles în sensul că impune un răspuns amănunțit pentru fiecare argument (Van de Hurk, împotriva Olandei, hotărârea din 19 aprilie 1994, § 61).

De asemenea, instanța de recurs nu găsește întemeiate nici temeiul de drept pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10 Cod de procedură penală, or, apărătorul nu a descris nici un argument întru motivarea sub aspectul

că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Prin urmare, odată ce recursul ordinar al avocatului Babcsinski Nelly în numele inculpatului Haraba Andrian este neîntemeiat, acesta urmează a fi respins ca inadmisibil.

6.3 *Cu referire la recursul ordinar declarat de către procuror, Colegiul penal lărgit reține că, potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs casează parțial sau total hotărârea atacată, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre dacă nu se agravează situația inculpatului. Instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze total sau parțial, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale.*

Drept temei pentru declararea recursului, procurorul a indicat prevederile art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Din conținutul recursului rezultă că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului Haraba Andrian, însă critică decizia instanței de apel în partea aplicării prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, sub aspectul reducerii pedepsei penale aplicate inculpatului.

Verificând actele cauzei, în raport cu criticele punctate în cererea de recurs, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel la adoptarea deciziei, în partea aplicării prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, nu a respectat prevederile legale, ignorând exigențele legii penale și procesual-penale în aspectul reducerii pedepsei penale aplicate inculpatului.

Colegiul penal lărgit reține că instanța de apel în decizia pronunțată, neargumentat a concluzionat încălcarea condițiilor de detenție, garantate de art.3 din convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului în privința inculpatului Haraba Andrian și a dispus reducerea pedepsei definitive stabilită prin sentință lui Haraba Andrian a fost redusă cu 233 (două sute treizeci și trei) zile, pentru perioada deținerii lui Haraba Andrian în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău, în calitate de prevenit, în perioada de la 26.03.2019 până la 13.02.2020.

Prin urmare Colegiul constată că, instanța de apel a dispus reducerea termenului de pedeapsă în privința inculpatului Haraba Andrian în baza art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, cu 233 de zile, în lipsa datelor cu privire la descrierea detaliată a condițiilor materiale care afectează grav drepturile, reținând doar faptul că *Haraba Andrian s-a aflat în condiții de detenție provizorie contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în perioada 26.03.2019-13.02.2020.*

Mai mult, la materialele cauzei lipsesc probe care ar confirma faptul că, inculpatul Haraba Andrian în perioadele deținerii sale s-a aflat în condiții de

detenție care nu corespund minimului necesar pentru deținerea sa în custodia statului, ar fi înaintat careva plângeri în adresa administrației penitenciarului unde a fost deținut sau în adresa avocatului poporului, prin care să indice că condițiile de detenție în care se află sunt inumane sau degradante.

La fel, nu au fost prezentate careva probe din care ar rezulta că pe parcursul detenției în Penitenciarul nr.13 Chișinău, celulele în care se deținea inculpatului Haraba Andrian erau suprapopulate.

Or, potrivit art.473² alin.(2) Cod de procedură penală, plângerea referitoare la condițiile de detenție menționate la alin.(1) trebuie să conțină datele privind perioada și locul detenției, precum și descrierea detaliată a condițiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului, cu solicitarea de a obliga administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile materiale contestate. La plângere pot fi anexate explicațiile altor condamnați sau preveniți, copiile plângerilor anterioare, adresate administrației instituției penitenciare sau autorităților de supraveghere și răspunsurile lor, alte probe relevante. Pentru a stabili dacă detenția persoanei în condiții rele este contrară art.3 CEDO, urmează a se stabili dacă a fost depășit nivelul minim de severitate, iar pentru a stabili condițiile concrete de detenție într-o anumită instituție la o anumită perioadă de timp urmează a se examina declarațiile persoanei prin prisma rapoartelor Comitetului European pentru prevenirea torturii și tratamentelor sau pedepselor inumane sau degradante (CPT), care efectuează periodic vizite de documentare în centrele de detenție din Republica Moldova și care pe marginea fiecărei vizite se întocmește un raport cu descrierea celor constatate și a recomandărilor.

Colegiul penal lărgit accentuează că, pentru a constata încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție garantate de art.3 CEDO privind reducerea pedepsei, în speță, nu este suficientă concluzia instanței de apel privind doar stabilirea perioadei de detenție de la 26.03.2019-13.02.2020, în Penitenciarul nr.13 Chișinău.

Prin urmare, se constată că instanța de apel eronat a aplicat la caz mecanismul compensatoriu prevăzut la art.385 alin.(5) Cod de procedura penală și neîntemeiat a redus pedeapsa principală sub formă de închisoare numită inculpatului Haraba Andrian, pentru pretinsele încălcări ale drepturilor inculpatului privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

Față de cele ce preced, Colegiul penal lărgit conchide că recursul declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg urmează a fi admis, casată parțial decizia instanței de apel în latura penală, în partea soluționării chestiunii prevăzute de art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, în cauza penală privindu-l pe *Haraba Andrian*, prin care s-a redus termenul de pedeapsă stabilit cu 233 zile și dispusă rejudecarea cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7. La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă

conformitate cu prevederile Legii procesual penale în măsura competenței sale asupra motivelor din recursul declarat de procuror, nominalizate în prezenta decizie, să țină cont de toate circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală și jurisprudența CtEDO.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se resping ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de către avocatul Babcsinski Nelly în numele inculpatului Haraba Andrian, și de către inculpatul Frunze Vladislav.

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, casează parțial decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2021, în latura penală, în partea soluționării chestiunii prevăzute de art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, în cauza penală privindu-l pe *Haraba Andrian xxxxxxxxxxxx* și dispune rejudecarea cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest celelalte dispoziții ale deciziei atacate se mențin.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, în partea dispusă rejudecării, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **17 decembrie 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion